

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
Faculty of Social Sciences, Charles University
Smetanovo náměstí 6, 110 01 Praha 1
Česká republika

Posudek vedoucího na diplomovou práci:

**Kucer, Maxim. *Hnutí Tea Party a jeho vliv na domácí politickou scénu USA*. UK FSV
IMS KAS, Praha, LS 2011/2012, 65 s.**

Hnutí Tea Party patří v soudobé americké politice k patrně nejzajímavějším, byť zároveň nejkontroverznějším, fenoménům. Ať je již považujeme za nefalšovanou reakci veřejnosti na neschopnost federální vlády řešit palčivé hospodářské a sociální problémy dnešních Spojených států, či za reakci „zinscenovanou“ vlivnými osobnostmi politického života stojícími v pozadí celého hnutí, vliv Tea Party na rozložení sil na politické scéně je nepopíratelný. Zároveň se jedná o téma velice aktuální. To jej činí na jedné straně zajímavým, na druhé straně se jeho analýza stává vzhledem k faktické absenci odborné literatury o to náročnější a nesnadnější. Maxim Kucer se ve své diplomové práci přesto právě o takovouto analýzu pokusil a dá se říci, že v zásadě s úspěchem.

Posuzovaná diplomová práce je rozdělena do tří kapitol. Tyto kapitoly představují logicky provázaný a na sebe navazující textový korpus. V první části práce je stručně nastíněna historie vývoje populismu v USA, se zvláštní pasáží věnovanou „Bostonskému čajovému dýchánku“, na nějž se stoupenci Tea Party často odkazují. Cílem autora zde není podrobně rozebrat historický vývoj v amerických koloniích před vypuknutím války za nezávislost či aspirace a cíle populistických hnutí devatenáctého století, ale spíše ukázat, že Tea Party není ojedinělým úkazem na americké politické scéně, ale že navazuje na jiná podobná hnutí minulých desetiletí. Toto ukotvení a zasazení do širšího historického kontextu je dle mého názoru u podobně aktuálního tématu vhodné a je i celkem zdařile provedené, byť by tato úvodní pasáž mohla být o něco obsáhlejší.

Druhá, stěžejní kapitola práce je zaměřena na okolnosti provázející vznik hnutí Tea Party a na jeho nejdůležitější součásti a segmenty. Autor musel prostudovat velké množství materiálů – pamfletů, politických manifestů, prohlášení i zpráv v denním tisku – aby mohl lépe proniknout do struktury Tea Party, která je poněkud nepřehledná a již tvoří celá řada dílčích seskupení a organizací. Kucer identifikuje čtyři hlavní organizace a popisuje jejich politický program, jejich hlavní aktivity a zdroje jejich podpory a financování. Zde se rovněž otevírá vhodný prostor pro diskuzi nad otázkou, do jaké míry je Tea Party skutečně *grassroots* hnutím a do jaké míry se jedná o sofistikovanou snahu vlivných lobbyistů a podnikatelů o využití všeobecně rozšířené nespokojenosti se stávající situací a s politikou dvou dominantních amerických stran k prosazení vlastní agendy a priorit. Jelikož, jak již bylo zmíněno, odborných publikací analyzujících Tea Party je zatím velice málo, provedl autor za účelem lepšího uchopení zkoumané problematiky vlastní průzkum formou dotazníků distribuovaných po internetu (viz s. 21–22 a příloha č. 1 na s. 63–65). Tento průzkum přináší některá zajímavá zjištění, která na jedné straně do jisté míry potvrzují všeobecně rozšířené stereotypy ohledně stoupenců hnutí Tea Party (například o jejich příklonu ke konzervativním hodnotám), ale na druhé straně některé tyto stereotypy vyvrací. V každém případě se jedná o podařený pokus překlenout nedostatek přehledových informačních zdrojů a doplnit analýzu problému reakcemi přímých protagonistů.

V třetí kapitole pak autor analyzuje (sebe)prezentaci Tea Party na veřejnosti formou masových protestů proti federální vládě a zejména její angažovanost na podporu

vytipovaných kandidátů ve volbách do Kongresu v listopadu 2010. Tyto volby jsou, dle mého názoru správně, identifikovány jako doposud největší úspěch Tea Party, na druhou stranu však Kucer upozorňuje na to, že tento úspěch mohl být ještě větší a že podpora některých kontroverzních kandidátů v republikánských primárkách ve výsledku usnadnila vítězství Demokratické strany (viz s. 36–39 a volby v Delaware a v Nevadě). V závěru této kapitoly pak konstatuje, že vstupem do Kongresu získali zvolení „představitelé Tea Party“ sice šanci obhajovat principy, které hnutí hlásá, avšak tento cíl bude poměrně obtížně splnitelný – jednak je politická agenda Tea Party často neujasněná a spíše negativistická (s. 45), jednak jsou některé požadavky v podstatě nesplnitelné (s. 46).

Závěr shrnuje dosažené poznatky a hodnotí dosavadní roli Tea Party na americké politické scéně. Autor se nesnaží její vznik a její aktivitu paušálně odsoudit ani je nekriticky neobhajuje – spíše realisticky hodnotí jeho šance na další přežití a zároveň odmítá zjednodušené teorie ohledně autenticity jeho *grassroots* povahy. Ponechává stranou otázku prezidentských voleb v roce 2012, na něž práce nebyla primárně zaměřena a jejichž hodnocení z pohledu vlivu a úspěšnosti Tea Party by bylo nyní poněkud předčasné. Otázka vlivu Tea Party na nominaci republikánských kandidátů (respektive na vítězství Mitta Romneyho v primárkách) však může bezesporu zaznít během obhajoby.

Autor zpracoval opravdu velké množství zdrojů, o čemž svědčí i řada citací konkrétních výroků, které ilustrují a dokládají autorovy argumenty. Po jazykové stránce je práce psána relativně bezproblémově – občas se objevují problémy s interpunkcí, občas drobné stylistické nedostatky, avšak nic z toho výrazněji nesnižuje kvalitu práce. Poznámkový aparát je rovněž zpracován konsistentně a splňuje patřičné náležitosti, navíc je poměrně rozsáhlý (celkem 222 poznámek), ovšem bez toho, aniž by se autorova práce stávala pouze kompilací přejatých výroků a úvah. Po formální stránce tak práci shledávám jako vyhovující.

Závěrem bych rád podotkl, že diplomovou práci Maxima Kucera považuji za plně způsobilou k obhajobě. Autor do jejího zpracování vložil velké úsilí a byť je zatím předčasné hodnotit, zda se jeho závěry potvrdí či nikoli, jeho analýza vzniku a vývoje Tea Party je dle mého názoru velice dobře zpracována a jeho argumenty jsou logicky konstruované a přesvědčivé. Z tohoto důvodu práci doporučuji bez dalších výhrad k obhajobě s hodnocením **výborně** a zároveň si dovoluji navrhnout, aby komise, i v závislosti výkonu kolegy Kucera u obhajoby, zvážila navržení **pochvaly děkana Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze za vynikající diplomovou práci.**

V Praze dne 10. 6. 2012

PhDr. Jan Bečka, Ph.D.
UK FSV IMS KAS